

KONGRES-'73

DE VOORBEREIDING

De voorbereiding van het twee-jarlijks kongres dat op 12 en 13 mei a.s. te Arnhem zal worden gehouden is nu in volle gang. In de vorige „Humanist” publiceerden wij reeds de kandidaatstellingen voor het Hoofdbestuur en voor de Verbondsraad. Dit nummer is gewijd aan de kongresvoorstellen die door de afdelingen zijn ingediend en door het Hoofdbestuur van een pre-advies zijn voorzien. Tot 18 maart hebben de afdelingen nu gelegenheid tot het indienen van amendementen.

Het voorstel van het Hoofdbestuur tot wijziging van de beginselverklaring werd op 31 oktober van het vorige jaar aan de afdelingen toegezonden. Daar over het karakter van een beginselverklaring nogal wat misverstand bleek te bestaan, heeft de voorzitter in „Humanist” van 15/2 een en ander nog eens uitvoerig toegelicht. In het volgende nummer zal de heer Spigt de commentariëring voortzetten. Het betreft hier overigens een statutenwijziging waarvoor niet het tijdschema geldt dat voor de kongresvoorstellen van kracht is.

De amendementen die op het ontwerp beginselverklaring zijn ingediend alsmede een eventueel pre-advies van het Hoofdbestuur zullen binnenkort eveneens worden gepubliceerd.

DE KONGRES-AGENDA

ziet er voorshands als volgt uit:

Zaterdagmorgen wordt het kongres om 10.30 uur door Verbondsvoorzitter Rood met een rede geopend.

Na de gebruikelijke agendapunten zoals goedkeuring van de notulen van het kongres-'71 en van de orde-voorstellen van de kongreskommissie, is er ruimschoots gelegenheid het twee-jarlijks verslag van de algemeen sekretaaris te bespreken.

Na de lunchpauze staan voor de rest van de middag de financiën en de beginselverklaring ter bespreking op de agenda.

Zondagmorgen komen de kongresvoorstellen en nog enkele statutenwijzigingen aan de orde.

Voor de lunchpauze wordt de Dr. J. P. Praagprijs aan Dr. A. L. Constandse uitgereikt. Daarna wordt aandacht besteed aan het ekologievraagstuk. Alsdan zal met name dr. S. L. Mansholt, oud-voorzitter van de Europese commissie en kandidaat voor het H.B., zijn visie ter zake nader toelichten.

De tweede kongresdag eindigt met de verkiezingen.

Het ligt in de bedoeling voor de zaterdagavond een ontspannend gebeuren te organiseren.

De volledige beschrijvingsbrief van het kongres zal de afdelingen in de eerste helft van april bereiken.

Musis Sacrum, waar het Kongres wordt gehouden

VOORSTEL NO. 1 Afdelingen Den Haag en Gouda

Het kongres verzoekt het hoofdbestuur een werkwijze in te voeren, die verzekert dat speciale aandacht wordt besteed aan — het kontakt met de afdelingen — aangelegenheden van ideologische aard.

Toelichting

Het voorstel gaat er vanuit, dat — wil het Verbond in de komende jaren als levensbeschouwelijke vereniging goed functioneren — het beleid van het hoofdbestuur aan een aantal voorwaarden moet voldoen, waarvan de vervulling nu niet voldoende is verzekerd.

Al eerder is tot uiting gekomen dat bij verscheidene afdelingen een gevoel van onbehagen over de gang van zaken bestaat, onbehagen dat zijn voedingsbodem vindt in onvoldoende communicatie tussen hoofdbestuur en afdelingen, in onbegrip over en weer en in de overtuiging dat van de kant van het hoofdbestuur aan de taak, die de afdelingen in de organisatie hebben te vervullen, onvoldoende ondersteuning wordt gegeven. Het idee bestaat ook dat het hoofdbestuur — tezeer als het vaak in beslag genomen wordt door interne organisatorische zaken — onvoldoende tijd beschikbaar stelt voor wat het voorstel noemt „aangelegenheden van ideologische aard”. Daarmee worden bedoeld zowel de bezinning op en de doordening van een humanistische visie op mens en maatschappij als de actieve stellingname t.a.v. aktuele maatschappelijke vraagstukken. Wordt daaraan onvoldoende aandacht besteed, dan schiet het Verbond tekort in de leiding, die het op het stuk van de humanisering van onze samenleving verwacht moet worden te geven.

Het voorstel wil dat beide punten —

de afdelingen en de meer ideologische kanten van het werk — meer in het centrum van de aandacht van het hoofdbestuur komen te staan. Over de wijze, waarop dat doel moet worden bereikt spreekt het voorstel zich niet uit. De voorstellers kunnen zich indenken, dat b.v. binnen het hoofdbestuur een bepaalde taakverdeling tot stand komt en en dat een of enkele hoofdbestuurleden worden aangewezen, die zich — in samenwerking met de organisatie-secretaris — speciaal zullen bezig houden met de afdelingen en anderen die aan het ideologische werk speciale aandacht zullen geven. Zij kunnen zich ook voorstellen, dat de bezinning en de actieve maatschappij-kritische stellingname — hoezeer zij ook in elkaars verlengde liggen — in organisatorisch opzicht min of meer gescheiden worden. Denkbaar is ook, dat de uitvoering van het voorstel niet zozeer gezocht moet worden in een taakverdeling binnen het hoofdbestuur maar meer in een speciaal vergaderschema of soortgelijke organisatorische maatregelen. De voorstellers doen uit deze alternatieven geen keuze. Zij menen de uitwerking van het voorstel in dit opzicht beter aan het hoofdbestuur zelf te kunnen overlaten.

Zij beseffen verder heel goed dat hun voorstel geen zekerheid verschaft, dat de verbetering in de gang van zaken, die zij beogen, ook inderdaad wordt verkregen. Daarvoor is meer nodig: in de eerste plaats het juiste psychologische klimaat, het vertrouwen ook van de kant van de afdelingen, dat er gezamenlijk iets te bereiken valt, en de inzet om het te bereiken. Maar het voorstel kan daartoe, menen zij, zeker bijdragen.

Pre-advies hoofdbestuur

Het hoofdbestuur heeft begrip en waardering voor dit voorstel. De eraan ten grondslag liggende gedachten worden in het algemeen door het hoofdbestuur onderschreven, reden waarom sedert enige tijd de volgende werkwijze is ingevoerd.

a: de onderwerpen, waaraan het hoofdbestuur als geheel, aandacht behoort te

besteden, zijn in vier categorieën verdeeld, namelijk

1. behartiging belangen buitenkerkelijken,
 2. beïnvloeding samenleving in minder dwangmatige confessionele richting,
 3. verdieping humanistische levensovertuiging,
 4. positiebepaling in uit humanistisch oogpunt niet te verdragen zaken of situaties, in Nederland en daarbuiten.
- Ter vergadering wordt de stof zoveel mogelijk onder deze noemers behandeld.

b: de onderwerpen, waaraan het hoofdbestuur niet noodzakelijk als geheel, aandacht behoort te besteden, zijn verdeeld in vijf categorieën, namelijk

1. afdelingen
2. personele zaken
3. publiciteit
4. wetenschappelijk werk
5. internationaal humanistisch werk

Voor ieder van deze vijf gebieden bestaat binnen het hoofdbestuur een commissie van 3 of 4 leden, die zich in beginsel met deze zaken bezig houden. Zij rapporteren daarover regelmatig aan het gehele bestuur en zullen bepaalde zaken ter beslissing aan dat gehele bestuur voorleggen.

c: de onderwerpen, waarvoor afzonderlijke stichtingen zijn ingesteld. De hoofdbestuur-bemoeiing daarmee beperkt zich in het algemeen tot het goed geïnformeerd blijven via hoofdbestuurleden, die in die stichtingsbesturen zitting hebben. Dat betreft:

1. geestelijke volksgezondheid
2. vorming
3. opleiding (HOI)

De hoofdbestuurleden in die stichtingsbesturen rapporteren regelmatig aan het gehele hoofdbestuur. Met deze nieuwe werkwijze zou het hoofdbestuur ervaringen willen opdoen die vervolgens geëvalueerd zullen worden. Het heeft vertrouwen dat de indieners van dit voorstel daarmee akkoord willen gaan.

Konklusie: Voor zover samenvallende met het gesteld in het pre-advies neemt het bestuur dit voorstel gaarne over.

in dit nummer:

Kongres '73

pag. 1

De voorstellen en de preadviezen
pag. 2 t/m pag. 6

HB rubriek

pag. 7

Weekendkonferentie over taak en functie H.V.

pag. 8

Radio- en t.v. rubriek

pag. 8

VOORSTEL NO. 2

Afdelingen Den Haag en Gouda

Het kongres verzoekt het hoofdbestuur in overleg met de Verbondsraad te bezien, hoe de werkwijze en de samenstelling van de Verbondsraad kunnen worden verbeterd. Daarbij ware o.m. als uitgangspunt te nemen, dat de Verbondsraad in sterkere mate als schakel tussen hoofdbestuur en afdelingen gaat functioneren.

Toelichting

De Verbondsraad heeft tot dusverre onvoldoende gefunctioneerd. Het is een tamelijk groot en log lichaam. De beaardslaging in de Verbondsraad verloopt dikwijls moeizaam en onduidelijk. De raad komt ternauwernood toe aan het ontwikkelen van een eigen visie op de

verschillende onderdelen van het Verbandsbeleid. De afdelingen voelen zich door de Verbandsraad niet of nauwelijks vertegenwoordigd of bij het beleid van het hoofdbestuur betrokken.

De vraag is op welke wijze hierin verbetering kan worden gebracht. Te overwegen zou zijn in de samenstelling van de Verbandsraad veranderingen aan te brengen en die samenstelling b.v. meer op vertegenwoordiging van de afdelingen af te stemmen. Het voorstel houdt wat dit aangaat geen concrete suggesties in. Verandering van de samenstelling van de Verbandsraad in de hier bedoelde zin maakt een wijziging van het huishoudelijk reglement nodig, die meer tijd van voorbereiding vergt. O.a. zou daartoe de positie van de gewesten moeten worden bezien. De voorstellers menen dat hoofdbestuur en Verbandsraad zich hierover voor het volgende kongres zouden moeten beraden.

Intussen zijn op korte termijn langs andere weg wel verbeteringen te bereiken. Om te beginnen zou bij de keuze van de leden van de Verbandsraad meer dan tot nu toe rekening kunnen worden

gehouden met de wens een nauwere verbinding met de afdelingsbesturen te onderhouden. Verder zou kunnen worden gedacht aan de instelling van commissies of werkgroepen uit de Verbandsraad (eventueel aan te vullen met enige actieve leden uit de afdelingen), die hun aandacht speciaal zouden kunnen richten op bepaalde aspecten van het Verbandsbeleid (b.v. afdelingsaangelegenheden; aangelegenheden van ideologische aard; vorming, geestelijke verzorging en andere vormen van op afzonderlijke personen en groepen gerichte activiteiten — vergelijk ook voorstel 1) en die de discussies in en standpuntbepalingen door de Verbandsraad ten aanzien van die aspecten zouden kunnen voorbereiden.

Pre-advies hoofdbestuur

Het hoofdbestuur heeft begrip voor de onvrede die over de werkwijze van de Verbandsraad uit dit voorstel spreekt zonder te onderschrijven dat de raad te

groot zou zijn of de beraadslagingen moeizaam en onduidelijk verlopen.

Eén van de oorzaken van die onvrede kan liggen in de **manier** waarop de openbaarheid van de vergaderingen wordt gehanteerd. Aan de discussies werd door elkaar deelgenomen door de leden van de raad en belangstellenden. Met de raad wordt thans al overleg gepleegd of die manier niet beter kan worden veranderd.

De keuze van de leden van de raad geschiedt door het kongres op aanbevelingen, als geregeld in artikel 12 van het huishoudelijk reglement. De bevoegdheden liggen in feite bij de afdelingen die dus zelf kunnen bevorderen wat het voorstel als wenselijk stelt. Over de instelling van commissies uit de raad vindt al overleg met de raad plaats.

Het hoofdbestuur wil gaarne met de raad verder overleg plegen over samenstelling en werkwijze van de Verbandsraad.

Konklusie: Met inachtneming van het bovenstaande neemt het hoofdbestuur het voorstel gaarne over.

VOORSTEL NO. 3 Afdeling Apeldoorn

Elk hoofdbestuurslid krijgt een aantal afdelingen toegewezen voor regelmatig rechtstreeks bezoek. Zo nodig wordt hiertoe het hoofdbestuur met 1 of 2 leden uitgebreid.

Wij verwachten dat een rechtstreeks contact tussen hoofdbestuur en de afdelingen zal leiden tot een betere communicatie.

Pre-advies hoofdbestuur

De strekking van het voorstel, dat een goed en intensief contact tussen hoofd-

bestuur en afdelingen gewenst is, wordt onderschreven.

Onder meer om dat contact te verbeteren is in het hoofdbestuur een aparte commissie (departement) ingesteld voor de afdelingen. Verwezen wordt naar het pre-advies op voorstel 1. Het hoofdbestuur geeft er voorkeur aan eerst ervaringen op te doen met de daar geschetste werkwijze alvorens te doen wat het voorstel in de eerste zin daarvan verlangt.

Het vertrouwt dat de voorstellers daarvoor begrip zullen hebben. Ook op praktische gronden is uitvoering van dit

voorstel, met name om aan ieder hoofdbestuurslid (het kontakt met) een aantal afdelingen toe te vertrouwen, voorhands onmogelijk.

Aantekening verdient dat het maximum van het aantal leden van het hoofdbestuur door het reglement wordt bepaald op 15, het huidige aantal. Gezien het vorenstaande is het hoofdbestuur niet geneigd een statutenwijziging voor te stellen. Bovendien meent het dat 15 leden voldoende is om goed samen te kunnen werken.

Konklusie: ontraden.

Kongresstad Arnhem

VOORSTEL NO. 4 Afdeling Apeldoorn

De afdeling stelt voor het hoofdbestuur te verzoeken zo spoedig mogelijk een nadere verklaring te publiceren van zijn opvattingen over normen van zedelijkheid en redelijkheid, als bedoeld in de nieuwe beginselverklaring.

Pre-advies hoofdbestuur

Een beginselverklaring (de korte formulering van wat aan denken en handelen van een organisatie ten grondslag ligt — art. 2 van de Statuten) bevat uiteraard slechts beginselen. De inhoud, de

praktische toepassing moet evenwel geformuleerd en gerealiseerd worden in uitspraken, rapporten, akties etc. Dat het Verbond als principiële maatstaf steeds hanteert de redelijkheid: het tussenmenselijke kritische overwegen en toetsen, en niet b.v. schrift, overlevering, traditie, een of ander nut, een groepsbelang of wat dan ook — is een noodzakelijke konstatering in een beginselverklaring. De „norm der redelijkheid” betekent in art. 2: dat de humanisten in het Verbond bij handelen en oordelen zich er steeds van zullen vergewissen wat objektief (dus niet per-

soonlijk, subjectief) voor waar en goed behoort te worden gehouden, dat men ernstig, onbevooroordeeld en onophoudelijk wil onderzoeken en toetsen. In dat verband zal steeds aan het licht moeten komen wat in elke gegeven situatie voorgestaan of verworpen dient te worden.

Het hoofdbestuur werkt aan een kort manifest waarin een aantal van deze aktiepunten voor hier en nu worden geformuleerd.

Het hoofdbestuur zal tenslotte voor het kongres de beginselverklaring in „Humanist” uitvoerig toelichten.

VOORSTEL NO. 5 Afdeling Rotterdam

Een onafhankelijke redaktie-kommissie voor de „Humanist” wordt benoemd door het hoofdbestuur. Deze kommissie is zodanig samengesteld, dat de meerderheid gevormd wordt door niet-hoofdbestuursleden. Deze kommissie legt verantwoording af over het gevoerde beleid aan het kongres. In de „Humanist” zijn een aantal vaste rubrieken:

1. voor het hoofdbestuur
2. voor de afdelingen
3. voor de directeur

Pre-advies hoofdbestuur

Het hoofdbestuur is voor het ledenorgaan „Humanist” rechtstreeks verantwoordelijk tegenover het kongres. Deze verantwoordelijkheid sluit uit, wat het voorstel van Rotterdam wenst, te weten een onafhankelijke redaktie die buiten het hoofdbestuur om voor het gevoerde beleid verantwoording aflegt aan het kongres.

Het hoofdbestuur wil wel toe naar een uitbreiding van de huidige hoofdbestuurs-redaktiekommissie zodat deze

in meerderheid uit niet-hoofdbestuursleden zal bestaan en die in het uitvoerende vlak blijft bijgestaan door een funktionaris (thans de directeur).

M.a.w. het hoofdbestuur denkt aan een opzet die min of meer overeenkomt met de Radio- en Televisiekommissie.

De redaktie-kommissie zou dus evenals de Radio- en Televisiekommissie volledig verantwoordelijk blijven tegenover het hoofdbestuur, evenals het hoofdbestuur tegenover het kongres.

Konklusie: ontraden.

VOORSTEL NO. 6 Afdeling Voorburg/Rijswijk

Het kongres dringt er bij het hoofdbestuur op aan zich voortaan bij haar beleidsbepaling en bij de uitvoering van haar beleid, minder nadrukkelijk (liever nog in het geheel niet) te distantiëren van het gebruik van de term „politiek” noch van een algemene politieke stellingname.

Toelichting

Juist als humanisten zouden we ons óók het volgende méér bewust moeten zijn:

„Politiek bedrijven” is kortweg gezegd: Zorgen voor het welzijn van de mens. Zoals oorspronkelijk uit het Grieks (politikè technè) wordt met dit begrip aangeduid: De kunst van het vormgeven aan en het leiden van een samenleving.

Bij „politiek” wordt ten onrechte vaak alleen maar gedacht aan „partijpolitiek”, dat wil zeggen aan: Het tegen elkaar in het strijdperk treden van maatschappelijke groeperingen met van elkaar afwijkende en soms tegengestelde belangen.

Het Humanistisch Verbond dat in zijn banier de leuze voert „humanisering van de samenleving”, kan zich onmogelijk geheel buiten de politiek houden zonder zich onwaarachtig te maken en een tweeslachtigheid ten toon te spreiden die het toch al „vage” beeld dat men van ons heeft nog meer afbreuk

doet.

Slechts een organisatie als een speeltuinvereniging kan zich voorlopig nog (straffeloos) buiten de politiek houden.

We mogen als Humanistisch Verbond ook in de ogen van anderen niet blind lijken te zijn voor het feit dat we leven in een tijd waarin de mondiale samenleving wordt gekenmerkt door een toenemend streven naar nauwere betrekkingen tussen volken en door het vervagen van grenzen; waarbij een eveneens toenemende egalisatie van maatschappelijke klassen zich overduidelijk manifesteert.

In dit licht betekent (en zo bedoelen wij het ook) zich politiek opstellen niet langer „partij kiezen voor links of voor rechts”, maar zich uitspreken, vroeg en duidelijk, voor dát wat een humanist onder rechtvaardigheid verstaat.

Als we ook voor de toekomst betekenis willen geven aan elk van de twee woorden waaruit de naam van onze organisatie bestaat, dan zal het nodig zijn dat wij ons meer dan voorheen:

- a) maatschappij-kritisch opstellen
- b) maatschappij-geëngageerd gedragen in offerte zin.

(Dus niet alleen ieder individueel, maar ook het Verbond als geheel).

Om daarvan niet een afzonderlijk, nogal vergaand kongresvoorstel te maken, willen we het hoofdbestuur vragen zich voortaan eerder en duidelijker

uit te spreken over zich voordoende onrechtvaardigheden in de samenleving en ook om sneller te reageren op politieke ontwikkelingen met het doen van duidelijk humanistische uitspraken.

De tot nu toe door het hoofdbestuur ingenomen en openbaar gemaakte standpunten zijn weliswaar niet onbelangrijk. Maar ze kwamen over het algemeen laat en waren te gering in aantal om het Verbond een duidelijk eigen gezicht te geven.

Pre-advies hoofdbestuur

Het beleid van het hoofdbestuur (zie pre-advies op voorstel 1) is er onder meer op gericht in naar normen van redelijkheid en zedelijkheid niet te verdragen zaken, stelling te nemen en aktie te voeren. In de door het hoofdbestuur en de leden, ter gelegenheid van de in 1970 gehouden discussiedagen, gebruikte woordkeus ging dat om „maatschappelijke stellingname” en „maatschappelijke activiteiten”.

Met de voorstellers meent het hoofdbestuur dat het bedrijven van „politiek” in die zin gebruikt, tot de taken van het Verbond behoort. Terecht signaleert de toelichting op het voorstel dat dat woord dikwijls misverstaan wordt en precies om die reden heeft het hoofdbestuur zich daar dan ook niet van bediend. Ter vermindering van onnodige verwarring zou het hoofdbestuur er ook niet voor voe-

Kongres Amsterdam

len daarin nu ineens door een ander woordgebruik te suggereren dat inhoudelijk ander beleid gevoerd zal worden.

Iets anders is dat het hoofdbestuur onder „maatschappelijke stellingname” en „maatschappelijke activiteiten” ook begrijpt de wat meer rechtstreekse beïnvloeding van het politieke milieu opdat daar beslissingen zullen vallen die naar ons levensbeschouwelijk inzicht beantwoorden aan redelijke en zedelijke normen.

Het doen van uitspraken over bepaalde maatschappelijke zaken blijft een zaak van zodanig gewicht dat het zich overvloedig uitspreken de waarde van het zedelijk oordeel dat in de uitspraak wordt gegeven, vermindert. In het tot nog toe te dien aanzien gevoerde beleid zou het hoofdbestuur geen verandering willen brengen.

Wat de voorstellers precies beogen met „een algemene politieke stellingname” is het hoofdbestuur niet volledig

duidelijk. Indien daarmee bedoeld wordt hetgeen hiervoor als beleid van het hoofdbestuur is geschetst, bestaat in die zin tegen dat deel van het voorstel geen bezwaar. Zou gezinspeeld worden op een wijziging in de tot nog toe gevolgde gedragslijn die in tegenstelling zou staan met het bij de oprichting van het Verbond voor ogen staande streven om alle humanisten, ongeacht hun politieke overtuiging te verenigen, moet aanvaarding van de motie ernstig worden ontraden.

VOORSTEL NO. 7 Afdeling Voorburg/Rijswijk

Het kongres draagt het hoofdbestuur op haar beleid en haar beleidsplannen in die zin aan te passen dan wel te verruimen, dat bij het optreden van het Humanistisch Verbond naar buiten, via welk der media dan ook, voortaan bewust en planmatig gericht, alle generaties in onze samenleving worden benaderd en adequaat worden aangesproken; daardoor bevorderende dat, gelet op de tendentieuze accentverschuiving in onze maatschappij van „beschouwen” naar „aktie”, ons Verbond toch een organisatie kan blijven voor alle humanisten; daardoor mede bevorderende dat een, naar leeftijd en inzicht, grotere verscheidenheid van humanisten in toenemende mate kan worden aangetrokken.

Toelichting

Vanzelfsprekend moet het Humanistisch Verbond doorgaan met hén een geestelijk tehuis te bieden die zich als humanisten met elkaar (al of niet zonder meer) willen „bezinnen”.

Maar bezinnen is geen doel in zichzelf.

Als het Verbond prioriteit wil geven (en dat mag een levensbeschouwelijke organisatie doen) aan dat bezinnen, zonder daaruit in evenredige mate konsekwenties te trekken, dan plaatst het Verbond zich buiten een ontwikkeling die de maatschappij als eis aan organisaties oplegt.

Een organisatie die in de huidige samenlevingsvorm nog zijn levensvatbaarheid wil continueren of verbeteren, zal zichzelf toegankelijker moeten maken voor meer progressieve individuen (in ons geval dus voor meer progressieve humanisten).

Ons inziens is het Verbond te weinig meegegroeid met de maatschappelijke ontwikkelingen die mede tot gevolg hadden dat een organisatie als „tehuis” of „geestelijk dak boven het hoofd” nu aan heel andere verlangens, wensen en eisen tegemoet kunnen komen dan voorheen het geval was.

Pre-advies hoofdbestuur

Het beleid van het hoofdbestuur is gezien ook de uitspraken van het bui-

tengewoon kongres 1972, er op gericht dat voor

a: bezinning (verdieping van onze levensovertuiging)

b: hulp aan- en zorg voor anderen en

c: het bepalen van standpunten in maatschappelijke ontwikkelingen met hetgeen daaruit voortvloeit,

binnen het Humanistisch Verbond plaats is en blijft. In die zin worden alle generaties, zij het niet steeds alle gelijktijdig benaderd en aangesproken. Het is bekend dat de leeftijdsgroep van $\pm 30-50$ jaar ondervertegenwoordigd is in ons ledenbestand. Om die reden heeft de gehouden ledenwerfaktie zich vooral op die leeftijdscategorie gericht.

Met het voorstel als zodanig heeft het hoofdbestuur geen moeite. De toelichting kan slechts ten dele onderschreven worden nu daarin ten onrechte wordt gesuggereerd dat bezinning een primaire plaats in het beleid zou innemen en uit die bezinning geen consequenties worden getrokken. Verwezen moge nog worden naar de door het hoofdbestuur geformuleerde konklusies uit de in 1970 gehouden discussiedagen.

Konklusie: geen bezwaar.

VOORSTEL NO. 8 Afdeling Voorburg/Rijswijk

Het kongres draagt het hoofdbestuur op te onderzoeken in hoeverre de organisatie-structuur van ons Verbond zodanig is te wijzigen dat een spontaan geformeerd, maar zeer doelmatig werkend overleg-orgaan als de zogeheten Randstad Klub een officiële status kan krijgen en ook elders in het land soortgelijke organen in het leven kunnen worden geroepen dan wel hun ontstaan kan worden bevorderd.

Toelichting

De „Gewesten” hebben, althans de laatste jaren, slecht of in het geheel niet gefunctioneerd. Ze lijken te zijn het resultaat van een onjuiste of onpraktische regionale indeling.

Door de vaste bezoekers van de Randstad Klub-vergaderingen wordt dit overleg-orgaan ervaren als heel doelmatig, inspirerend en voorziende in een dringende behoefte.

Dat de Randstad-Klub duidelijk een functie is gaan vervullen in de korte tijd van zijn bestaan, moge blijken uit het feit dat het deze klub is die een frequenter en indringender contact tussen het hoofdbestuur en de afdelingen heeft weten te bewerkstelligen.

Bovendien heeft de Randstad Klub — en dat komt als zeer opvallend naar voren — een intensief contact tussen verschillende aangesloten afdelingen tot stand gebracht; waarbij onder meer uitwisseling van ervaringen, steun aan elkaar, als ook samenwerking bij bepaalde voorgenomen projecten tot de resultaten mogen worden gerekend.

Pre-advies hoofdbestuur

Met de voorstellers acht het hoofdbestuur de spontane vorming van samenwerkingsverbanden tussen bepaalde afdelingen verheugend nu daaruit een stuk

engagement met het wel en wee van het Verbond blijkt. De contacten die leden van het hoofdbestuur met de zogeheten Randstad Klub hebben gehad, worden positief ervaren als bijdrage in betere onderlinge kommunikatie en informatie. De vorming van een apart „departement” in het hoofdbestuur, in het bijzonder belast met het bevorderen van een beter contact met de afdelingen, zal — naar het hoofdbestuur vertrouwt — ook hiertoe een bijdrage kunnen leveren.

Vooralsnog lijkt het weinig gewenst naar een officiële status van dergelijke verbanden te streven. De ontwikkeling zou daarmee mogelijk te vroeg geformaliseerd en geblokkeerd worden.

Het hoofdbestuur is bereid die ontwikkeling op de voet te blijven volgen, doch acht een onderzoek naar wijzigingen in de formele organisatiestructuur thans niet direkt geboden.

Konklusie: ontraden.

VOORSTEL NO. 9 Afdeling Voorburg/Rijswijk

Het kongres dringt er bij het hoofdbestuur op aan er voor te zorgen dat, zo mogelijk reeds op korte termijn, de nieuwe „housestyle” allerwegen wordt toegepast, waardoor het „gedrukte eigen gezicht” van het Humanistisch Verbond minder pluriform wordt dan het thans is.

Toelichting

Elke mogelijkheid om het „eigen gezicht” een duidelijker gestalte te geven moet worden aangegrepen.

Om daarbij onverantwoorde kosten te vermijden, stellen we voor het oude briefpapier op te maken bij „intern verkeer”; maar steeds wanneer we ons wenden tot mensen buiten ons Verbond (ook

als het gaat om het benaderen van nieuwe leden en belangstellenden) gebruik te maken van korrespondentiepapier met het nieuwe briefhoofd.

Om dit te realiseren zullen mogelijk de afdelingen elk voor zich tenminste een deel van de kosten moeten dragen die een en ander met zich meebrengen. Wij stellen ons voor dat ook de publikaties die door de afdelingen worden verzorgd,

zoals de mededelingenbladen, door het toepassen van de nieuwe „housestyle”, aan een duidelijk en landelijk imago van het Verbond bijdragen.

Pre-advies hoofdbestuur

Het hoofdbestuur bevordert dit reeds. Voorstel wordt overgenomen.

VOORSTEL NO. 10 Afdeling Voorburg/Rijswijk

Het kongres stelt het hoofdbestuur voor de naam van ons Verbond te doen wijzigen in:

Humanistisch Verbond Nederland

Toelichting

Weliswaar is de IHEU (International Humanist and Ethical Union) niet een organisatie die een belangrijk deel van de wereldbevolking in zich verenigt. Ons Nederlandse Verbond is in numerieke zin wellicht het belangrijkste lid van deze Unie.

Maar dat we als Nederlandse humanisten deel uitmaken van een internationale organisatie en dat we als zodanig kunnen worden gezien als mondiaal denkende humanisten is van een niet te onderschatten belang.

De naamswijziging als voorgesteld kan bevorderen dat het Humanistisch Verbond aan kennelijke betekenis wint.

Men zal ons minder makkelijk kunnen zien als een „handjevol Nederlandse filosofen” die na de oorlog een eigen „kerkje” zijn begonnen op een toch calvinistisch aandoende basis (hetgeen voor ve en nu wel degelijk nog het geval is).

„Internationalisme” is in.

Duidelijk laten uitkomen dat we deel uitmaken van een internationale organi-

satie die, in de eerste plaats, humanisering van de samenleving tot doel heeft, zal ons Verbond een groter aanzien geven en een indrukwekkender gestalte doen krijgen.

En dat dan zeer terecht naar de mening van de velen die al hun spaarzame vrije tijd offeren om ons Verbond naar een rijpere leeftijd te brengen dan tot nu toe mogelijk leek.

Pre-advies hoofdbestuur

Er dienen, naar de mening van het hoofdbestuur, zwaarwichtige redenen te zijn om de naam van een beweging als het Humanistisch Verbond te veranderen. Hoezeer aspecten van de toelichting, in het bijzonder het tot uiting brengen van internationale verbondenheid, het hoofdbestuur ook aanspreken, redenen als hiervoor bedoeld, acht het daarin niet gelegen.

Daar komt bij dat de naam Humanistisch Verbond Nederland de suggestie wekt dat het Verbond een vestiging is van een, elders in de wereld hoofdkwartier hebbende organisatie (denk bijvoorbeeld aan Christian Science Nederland.

Konklusie: ontraden.

humanist

Verantwoordelijk
voor de inhoud:
Hoofdbestuur H.V.

Eindredakteur:
Direkteur H.V.

Lay-out:
Lumax Utrecht

Druk:
Lumax Utrecht

Redactie-adres:
Humanistisch
Verbond
Oudegracht 152
Utrecht
Tel.: 030-318145

Hoofdbestuur

Gaat de belangstelling voor het bijwonen van hoofdbestuursvergaderingen door afdelingsbestuurders tanen? De vergadering van 16 februari was de tweede achter elkaar zonder bezoekers. Ik betwijfel of ik verder op zou moeten wekken te komen, want zo heel interessant is het misschien niet om er maar eens bij te zitten en dan midden in de zaken te vallen. Hoofdzaak is dat men weet dat het hoofdbestuur geen geheim genootschap is, ook al wil het wel zelf de zaken doen waar het verantwoordelijk voor is.

De vergadering van 16 februari dus. Door een betreurenswaardig misverstand is er iets mis gegaan met de lijst van kandidaten voor de nieuwe Verbondsraad zoals die rondgezonden is. Daarop hadden de namen van Mr. HENSEN uit Voorburg (pas door de Verbondsraad benoemd) en van het oud HB lid B. J. MAX voor moeten komen (i.p.v. de heren De Ronde en Hemeltje). Dit is inmiddels allemaal wel in orde gemaakt, in de eerste plaats met de betrokken personen, maar het moge hier ook vermeld worden.

Uit de vorige vergadering heb ik al gemeld dat er wordt gewerkt aan een soort programma of manifest voor het Verbond dat als aanvulling naast de beginselverklaring gelegd kan worden. Het HB voelt er veel voor om, nu we dit toch maken, het ook

op het congres ter sprake te laten komen. Samen met de beginselverklaring.

Voorts heeft het hoofdbestuur een brief over abortus goedgekeurd. Deze werd door Knap ontworpen en is gericht aan de kabinetsformateur en aan de fractieleiders in de Tweede Kamer. Daarin wordt onze verklaring inzake abortus provocatus van mei 1972 in herinnering gebracht. Het is namelijk lang niet zeker dat het allemaal even progressief zal zijn wat er gaat gebeuren.

Minder makkelijk ging het met het onderwerp de Nederlandse journalistiek. De stijl van de bewuste eenzijdigheid werd besproken die door een aantal periodieken van zowel links als rechts wordt gehanteerd. Men krijgt dan van die „lekkere” stukjes. Zo'n verdraaiende stijl komt ons ongewenst voor. Ongewenst is ook de verdediging dat dit mag. Maar hoe grijp je dit aan zonder dat de verdraaijer er zich onderuit draait? Wordt geagendeerd.

Dan de confessionaliteit in de Nederlandse ontwikkelingshulp. De bedragen die niet of niet direct door de overheid worden besteed vallen uiteen in twee delen. Eensdeels de vrijwillige bijdragen (die zo'n 35 miljoen per jaar kunnen belopen) en anderdeels de overheidssteun aan partikulier aangedragen projecten (die zich om de 50 miljoen kan bewegen). Welnu, dit geheel is voor zo'n 90 tot 95% in kerkelijke handen. Om het zover te krijgen heeft men uit de kerken voortgebouwd op vanouds bestaande organisaties: die van de kerken als zodanig hier te lande, en die van missie en zending overzee. Hierbij komt nog steeds de medewerking van het publiek, zoals onlangs nog weer bleek bij de actie Kom over de Brug. Wie eenmaal gevestigd is en wat op zijn tellen past, behoudt lang zijn voor-

Dr. A. J. Wichers,
Alg.-sekretaris

sprong, zo blijkt ook hier weer. De heer Sorgedragter, de (aftredende) directeur van het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelings Samenwerking (HIVOS), die de discussie inleidde, gaat het HB per nota verder voorlichten.

Voor nieuwe leden nog dit: Het feit dat we een HIVOS hebben betekent natuurlijk niet dat wij missionaire belangen overzee zouden willen steunen of langs deze weg zouden willen verkrijgen. Alleen het gebrek aan algemene kanaliseringen voor de private hulpverlening heeft ons deze weg opgedrongen, zoals we door de verzuiling meermalen een weg zijn opgedreven die we vrijwillig niet gekozen zouden hebben.

Dat we bezwaren hebben tegen de wijze waarop ontwikkelingshulp van Nederland uit wordt georganiseerd wil overigens nog niet zeggen dat we alle of zelfs maar de meeste van de kerkelijke projecten afkeurenswaardig zouden vinden.

In de redactie van „Rekenschap” werden de heren R. A. P. Tielman en J. van Londen benoemd.

Tenslotte werden de uitzendingen van de laatste twee maanden, zowel in de Radio- als in de T.V.-sector aan een kritische evaluatie onderworpen. Het oordeel van het Hoofdbestuur viel voor wat betreft de algemene beleidslijn positief uit. De presentatie van de radio-uitzendingen werd geprezen. Op de onbevoeglijke camera-voering bij de T.V.-uitzendingen werd kritiek uitgeoefend.
Driebergen, 18-2-73

Weekendkonferentie over taak en functie van het Humanistisch Verbond

Een aantal afdelingsbesturen uit het westen van het land zijn sedert ruim een jaar tot samenspraak gekomen onder de titel „Randstad-overleg”. Geleidelijk aan bleek de behoefte te ontstaan om — in aansluiting op de gedachtenwisselingen over konkrete problemen — te komen tot een diepergravende bezinning op de taak en de functie van het Humanis-

tisch Verbond in de Nederlandse samenleving. Om dat gesprek op gang te helpen schreef Arjen Struyk, adj.-directeur van het humanistisch vormingscentrum voor militairen, het Coornherthuis, een nota.

De hele stof overziende bleek het gewenst aan het gesprek daarover een weekend te besteden. Dat zal nu worden

gehouden op 24 en 25 maart a.s. in Utrecht. Alle afdelingen hebben hierover inmiddels nadere berichten ontvangen.

Inlichtingen verkrijgbaar bij de voorzitter van het „Randstad-overleg”, mevr. A. M. Meeuse-Holter, Bleulandweg 186 te Gouda, tel.: 01820-18046.

JdL.

u MOET er toch om geven...

De Maart-actie van de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme moet

f , . .

opbrengen. Als alle niet-kerkelijk gebondenen bereikt én bewogen zouden worden, kwam op elke punt achter de f inderdaad een cijfer. De gezamenlijke kerken zagen immers hún doelgroep met 62 miljoen over de brug komen voor de verkondiging van „het” geloof in ontwikkelingslanden. Waarvoor vraagt het Humanistisch Verbond geld?

Voor de geestelijke ontplooiing van de mens.
Voor de geestelijke bevrijding van de mens.
Voor de geestelijke ontwikkeling van de mens.
Voor de geestelijke verrijking van de mens.
Voor een betere verhouding van mens tot mens.

Hoe is dit alles in p r a k t i s c h Humanisme te vertalen?

Jo de Lege en zijn Humanistisch **werk** in het Zeeweg-ziekenhuis te Velsen vormen slechts één antwoord op deze vraag.

Want hij ontmoet hier de mens — de medemens — in situaties die om heel speciale medemenselijkheid vragen.

Als je gezond bent kun je makkelijk ontsnappen aan vragen naar de zin van het leven. Je kunt de wanhoop nog wel ontvluchten, aan heimwee ontkomen en gepieker van je afzetten. Maar alleen in bed, bang, verdrietig, wetend dat je 't niet zult halen . . . ja, dan heb je een Jo de Lege nodig. Absoluut nodig.

En om te kunnen helpen heeft Jo de Lege mensen**kennis** nodig. En inzicht. En een filosofie. Hij heeft ook praktische kennis nodig. Want „amateuristische” hulp is in veel nood-situaties nog erger dan geen hulp.

Het Humanistisch Verbond leidt mensen als Jo de Lege op. Moet dat doen. Onder andere omdat al diverse ziekenhuizen dringend hebben verzocht om óók een Humanistisch geestelijk raadsman (vrouw).

Weet u hoeveel een dergelijke opleiding kost? Weet u welke bedragen de begeleiding en coördinatie van dit noodzakelijke werk vergen?

En deze vragen kunt u dan herhalen voor alle andere taken van het Humanistisch Verbond.

Alle niet aan een bepaalde kerk gebonden Nederlanders moeten dus worden bereikt en bewogen geld te geven. Hoe moeten we ze bereiken en bewegen? Dat kan alleen via u. Er liggen tienduizenden enveloppen met brief, machtigingskaart en „rekening” voor de buitenkerkelijken klaar. Die brieven moeten alleen nog van een adres worden voorzien. Neemt u de verspreiding op u. Het is heel zeker dat u wel enkele tientallen adressen in uw omgeving weet, waar een brief t.b.v. de Maart-actie op zijn plaats is. Vraag de brieven aan. Niemand anders dan u — zelf lid van het Humanistisch Verbond — kan dit doen.

Doe het dus.

Het daadwerkelijk Humanisme . . . u moet er toch om geven?

DOE-COUPON

Graag wil ik de Maart-actie van de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme onder de aandacht van zoveel mogelijk niet kerkelijk gebondenen brengen.

Zend mij daartoe * brieven in blanco envelop. Ik zal deze enveloppen dan van een adres voorzien en laten bezorgen. Of ze zelf — met een persoonlijke aansporing — aan geadigden overhandigen.

* Wilt u hier het aantal brieven invullen

Zend deze coupon in gesloten envelop aan:

Antwoordnummer 104 - Amersfoort. U hoeft dan geen postzegel te plakken

Uw naam en volledig adres